

TŠ kot EKOzglede

Skavtska okoljska vzgoja je vpletena v vse naše aktivnosti. Najbolje in najlažje jo izvajamo tako da jo integriramo v vsakdanjik tabora. Z navduševanjem vrstnikov in otrok za življenje Z naravo in ne PROTI njej – vse do aktivnega in odgovornega odnosa do okolja.

Glavno vodilo je, da vse možne vire onesnaževanja (WC, pomivanje, umivanje, organska jama) čim bolj odmaknemo od vodotokov. Velja pa tudi načelo, da skavti pustimo za seboj lepše kot smo dobili!

SONARAVNI ODNOS DO NARAVE

Pazimo, da ne poškodujemo rastlin in živali. Ne zarezujemo v drevesa, ne kosimo po nepotrebem. Ne trgamo rastlin po nepotrebem. Ne trgamo gob po nepotrebem in jih ne brcamo. Zavedanje, da V NARAVI NISI SAM! – v tem smislu, da v kolikor so blizu kakšna gnezda živali, brlogi živali, poti živali smo pozorni na to, ne rušimo »ritma« in ne posegamo neposredno v njihov prostor, ne povzročamo dodatnega hrupa po nepotrebem.

OKOLJSKA VZGOJA

Program oblikujemo tako, da približamo naravo in pomen varovanja le te. Na to velja pomisliti že pred taborom, ko načrtujemo program, lokacijo in pot do posameznega tabora in izbiro materialov za program.

Z uvajanjem naravnih čistil/detergentov (limona, kis, soda bikarbona) ali uvajanjem biorazgradljivih detergentov na taboru (EcoLabel), naredimo korak naprej pri okoljski vzgoji. Predvsem pa imejmo v mislih varovanje voda.

MED TABORJENJEM

WC LOKACIJA

- stranišče čim bolj oddaljeno od vodotoka
- več lukenj, med seboj nekoliko oddaljenih
- če lahko izbiramo med kopanjem v zemljo ali v pesek, izberemo zemljo
- stran od vodotoka, na robu tabornega prostora označimo »črto – pisoar«

V kolikor postavimo WC čim dlje od vodotoka, se fekalije tekom potovanja po zemlji do vodotoka že nekoliko ali povsem očistijo (odvisno od oddaljenosti in sestave tal). Recimo, da smo dovolj stran od vodotoka in lahko izbiramo med skalnatim/peščnim terenom in terenom bogatim z zemljo, rastlinami, travo, izberemo slednjega, saj se v njem zadržuje veliko več mikroorganizmov, ki predelujejo naše fekalije in tudi voda se skozi zemljo počasneje spira v podtalnico ali vodotok, kot pa skozi peščen nanos.

Za moški del taborečih, se lahko dogovorite za »območje pisoarja« - območje npr. ob robu jase dolžine 10 m, kamor se lahko hodi na malo potrebo. Za lokacijo velja enako kot za WC luknjo. S tem naše najpogostejše onesnaženje lociramo na večjo površino (dispergirano onesnaženje, ne točkovno), s čimer izkoristimo za razkroj onesnaženja večji del narave. Enako dosežemo, če izkopljemo več posameznih WC lukenj, ki so med seboj nekoliko oddaljene.

Pri popotnem taboru pazimo predvsem na to, da smo med potrebo dovolj oddaljeni od vodotoka ter da ne uporabljamo vlažilnih robčkov (če pa jih že uporabljamo, jih vržemo v smeti, ne v naravo!). Vlažilne robčke lahko naredimo tudi sami: <https://www.youtube.com/watch?v=BZnloXpiocl>

ORGANSKA LUKNJA

- Lokacija – enako kot pri WC luknji.
- Prekrivka – potrebno je paziti, da po končanem taborjenju organsko luknjo dobro zasujemo (npr. 30 cm prsti), da organska luknja ne bo privabljala živali.
- Če je v bližini tabora kmetija, se poskusimo dogovoriti, da morebitnem preostanek hrane odnesemo živalim.

POMIVANJE POSODE

- **ne v potoku! stran od vodotoka**

Velikokrat naredimo napako pri pomivanju posode, saj jo nekateri pomivajo kar v potoku. Tudi če jo umivamo z biorazgradljivimi »eko« detergentsi jo NE pomivamo v vodotoku. Najbolje je, da v veliko vedro za pomivanje posode zajamemo vodo v potoku in gremo posodo pomit čim dlje od potoka.

Torej lokacija pomivanja posode – velja enako kot pri Wcju – čim dlje stran od vodotoka.

»KOPALNICA, UMIVALNIK, PRANJE OBLEK«

- **stran od vodotoka!**

Enako kot pri pomivanju posode velja za umivanje las, zob, telesa in pranje oblek. Verjetno ste si dostikrat umivali zobe na obali reke, kar ni v redu. Zopet velja, da se umivamo s čimbolj naravnimi šamponi (brezov šampon) in detergentsi ter peremo obleke čim dlje stran od potoka.

OGNJIŠČE, KURJENJE

Ognjišča ne postavljajmo na obalo vodotoka, saj bo prva višja voda odnesla ves pepel. Lesenih in suhih ostankov (listje, seno) ne kurimo, saj s tem po nepotrebem onesnažujemo ozračje s trdnimi delci. Namesto tega lesene ostanke vej, liste in seno zložimo na kup na primernem kraju (npr. v gozdu), kjer bo vse to zgnilo.

HRANA

Najbolje je, da hrano kupujemo pri lokalnem kmetu ali pa čim več surovin pridelamo sami doma, pred odhodom (zelenjava, sadje, marmelade). V trgovini se trudimo kupiti stvari v velikih embalažah (makaroni po 5 kg), hkrati pa upoštevajmo tudi izvor (energija v prevozu). Kupujmo racionalno, da bo čim manj ostankov.

ODPADKI – RRR (REDUCE – REUSE – RECYCLE).

Ali vse kar imamo namen uporabiti/kupiti, zares potrebujemo. Kaj bi lahko ponovno uporabili (npr. ustvarjalne delavnice so lahko enako uspešne tudi iz »smeti«). Število odpadkov zmanjšamo tudi s primerno uporabo in hrambo orodja – če vsako leto izgubimo sekuro ali žago, s tem proizvedemo nepotreben odpadke. Vse odpadke ločeno zbiramo (ločujemo, kakor ločujejo v posamezni občini) in jih odlagamo v pravilne zabojnike.

PRED TABORJENJEM

Uporaba javnega prevoza ali racionalizacija prevoza (najem avtobusa) udeležencev in obiskovalcev (starši)?	
Sonaravna uporaba narave – kje bomo dobili les? Bomo podirali drevesa?	
Bomo s programom tabora približali naravo in bomo zgled z uporabo naravnih čistil?	

Na ZSKSS obstaja luštna barvna infografika, ki spodbuja k odgovornemu odnosu do narave. Je bila objavljena ob dnevu Zemlje tudi na FB. Lahko si jo pripravite in jo imate izobešeno na vaši taborni šoli!

MED TABORJENJEM

Lokacija WC luknje čim dlje stran od vodotoka?	
Lokacija biojame in umivalnice čim dlje stran od vodotoka?	
Posode ne pomivamo v vodotoku! Pomivamo posodo čim dlje od vodotoka?	
Uporabljamo naravna čistila (pepel, marsejsko milo, sodo bikarbono) ali cenena čistila?	
Ostankov lesa (in sena, papirja) ne kurimo!	
Kupujemo od bližnjih kmetov in v čim večjih pakiranjih (čim manj embalaže)?	
Ločujemo odpadke in jih odložimo v ustrezne zabojnike?	
Ne uporabljamo vlažilnih robčkov, če pa jih, jih odložimo v smeti!	
Za orodje in material skrbno skrbimo, da bo uporabno dlje časa?	